12/2026 Informační příloha MO ČR a AČR

atm+

MORAVIAN LANCE 2026

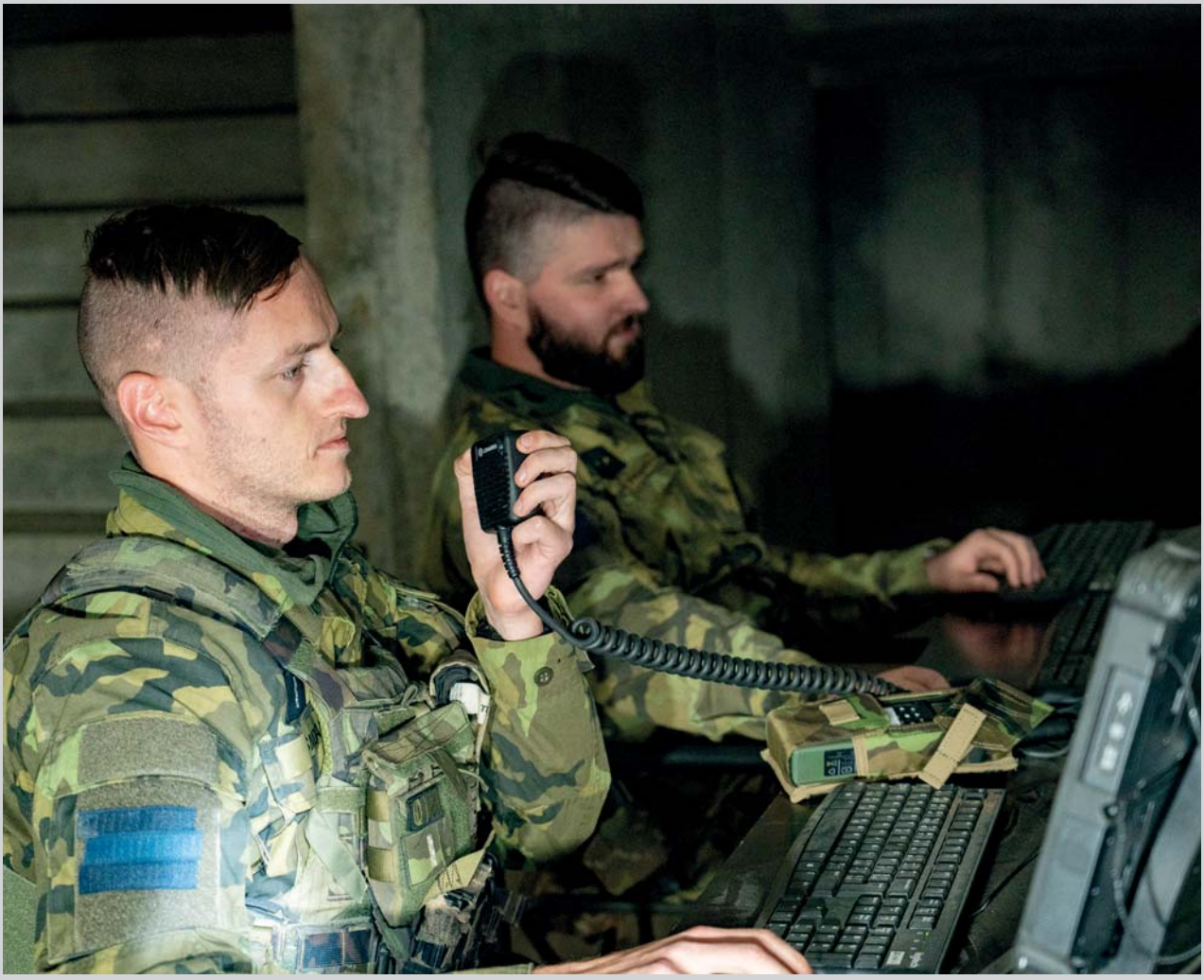
Připraveno ve spolupráci s redakcí A report

MORAVIAN LANCE 2026

KDYŽ SE EXPERIMENT MĚNÍ V BOJOVOU ZKOUŠKU

Přibližně 1 000 vojáků, téměř všechny hlavní druhy vojsk Armády České republiky a jeden společný úkol: obstát v podmínkách boje vysoké intenzity. Ve vojenském újezdu Libavá probíhalo od 5. do 16. října cvičení Moravian Lance 2026, které je vyvrcholením několikaměsíčního experimentálního projektu 71. mechanizovaného praporu. Drony, robotické prostředky, digitální velení, nové postupy zdravotnického zabezpečení nebo umělá inteligence tentokrát nestály stranou hlavního výcviku. Vstoupily přímo do bojové operace a musely ukázat, zda dokážou jednotce skutečně pomoci.

Na Libavé se netestovala jedna nová technologie ani jeden izolovaný postup. Prověřovala se mnohem složitější věc – zda dokáže mechanizované praporní úkolové uskupení fungovat v prostředí, kde protivník sleduje pohyb jednotek ze vzduchu, hledá jejich elektromagnetickou stopu, narušuje spojení a dokáže rychle převést získanou informaci v palebný účinek. Cvičení Moravian Lance proto nebylo jen technologickou přehlídkou. Technologie jsou tu pouze prostředkem. Hlavním cílem zůstává bojová připravenost a schopnost jednotky vést operaci vysoké intenzity i ve chvíli, kdy se situace rychle mění a některé části systému přestávají fungovat. „Na moderním bojišti žádná schopnost nefunguje samostatně. Nestačí mít moderní senzor, dron nebo zbraňový systém, pokud je nedokážeme propojit do jednoho funkčního celku. Moravian Lance proto prověřuje, zda umíme jednotlivé schopnosti využít společně, rychle a účelně

v podmínkách bojové operace vysoké intenzity," dodal velitel 7. mechanizované brigády plukovník gšt. Miroslav Vybíhal.

Bojová operace jako zkouška reality

Do cvičení bylo zapojeno přibližně 1 000 vojáků z bojových jednotek, jednotek bojové podpory i bojového zabezpečení. Vedle mechanizovaných a tankových jednotek se v jednom scénáři potkávali dělostřelci, ženisté, logistici, specialisté elektronického boje, letectvo i obsluhy bezpilotních systémů. Mezinárodní spolupráci zajišťovalo šest odborníků Nebraska National Guard, z nichž se každý zaměřoval na jednu z hlavních bojových funkcí: velení a řízení, manévr, zpravodajství, palebnou podporu, ochranu nebo zabezpečení. Cvičení doplňovali také specialisté ze severských států a Belgie zaměření na opravy bojově poškozené techniky (Battle Damage Repair). Právě šíře zapojených schopností dávala cvičení jeho skutečný význam. Jednotlivé prvky nemají fungovat samostatně. Musí se podporovat a vytvářet jeden operační celek. Technologie, které vojáci během roku ověřovali při dílčích experimentech, proto nyní vstupovaly do situace, kdy praporní uskupení současně manévruje, vede boj, přijímá nové úkoly, přesouvá místa velení, řeší zásobování i raněné a reaguje na činnost protivníka. Teprve v takovém tempu se ukazuje, zda konkrétní řešení vojákům pomáhá, nebo jim naopak přidává další problém.

Podplukovník David Kremlička, velitel 71. mechanizovaného praporu, už při zahájení projektu popsal základní princip jednoduše: „My poskytneme vojáky, výcvikové prostory a techniku a vytvoříme podmínky pro experimentování s novými zkušenostmi a změnami na bojišti. Smyslem není přizpůsobovat cvičení technologiím. Naopak chceme technologie vložit do standardní bojové operace a zjistit, jestli jednotce skutečně pomáhají. Pokud prostředek funguje technicky, ale v reálném tempu boje velitele zatěžuje, zpomaluje rozhodování nebo vytváří novou zranitelnost, je to pro nás stejně důležitý poznatek jako potvrzení, že se osvědčil."

Od dronu k rozhodnutí

Bezpilotní prostředky patří k nejviditelnějším prvkům současného bojiště, Moravian Lance je ale nepovažovalo pouze za další průzkumný prostředek. Organické i experimentální vzdušné a pozemní systémy jsou zapojovány do celého procesu targetingu – od vyhledání a sledování cíle přes předání informace až po rozhodnutí, působení efektoru a následné vyhodnocení výsledku zásahu. Smyslem je zkrátit cestu mezi tím, co jednotka zjistí, a tím, co na základě informace udělá.

Právě tady se ukazuje jeden z největších posunů současného vojenství. Nedostatkem už nemusí být informace samotná, ale schopnost ji včas zpracovat. Moderní senzory dokážou vytvářet obrovské množství dat, která ale veliteli nepomohou, pokud je nedostane ve správný okamžik a v podobě, se kterou může

CLS

CLS

pracovat. Do této oblasti proto patří i experimentování s aplikacemi pro situační povědomí, které pomáhají budovat společné situační povědomí a sdílet informace mezi jednotlivými prvky.„Dron dnes nevnímáme jen jako prostředek, který nám přinese obraz prostoru před jednotkou. Důležité je, co se s informací stane dál. Musí se dostat ke správnému člověku, být vyhodnocena a co nejrychleji převedena do rozhodnutí nebo konkrétního účinku. Právě tento řetězec při Moravian Lance ověřujeme," dodal podplukovník David Kremlička.

Kdo je vidět, může být zasažen

Stejná technologie, která vojákům umožňuje lépe vidět protivníka, současně umožňuje protivníkovi vidět je. Zkušenosti z Ukrajiny i Blízkého východu ukazují bojiště zaplněné bezpilotními prostředky, elektronickým průzkumem, termovizními senzory a dalšími prostředky, které dokážou rychle odhalit pohyb jednotek i jejich místa velení. Čas mezi zjištěním cíle a jeho napadením se zkracuje a přežití stále více závisí na schopnosti skrýt vlastní činnost. Proto se při Moravian Lance neřeší pouze získávání informací, ale také maskování, klamání protivníka, práce s tepelnou a elektromagnetickou stopou, rozptýlení jednotek a rychlé změny postavení. Stejně důležitá je schopnost pokračovat v boji při omezeném nebo narušeném spojení. Digitální systém totiž může být velkou výhodou pouze do okamžiku, kdy se z něj stane jediná cesta, bez které jednotka nedokáže fungovat. S tím souvisí i filozofie Mission Command. Velitel nemusí mít v každém okamžiku možnost řídit každý krok podřízených. Musí však jasně určit svůj záměr a vytvořit podmínky, aby podřízení dokázali samostatně jednat, když se situace změní nebo spojení vypadne.

„Současné bojiště je výrazně transparentnější než dříve. Nestačí umět protivníka najít a zasáhnout. Stejně důležité je skrýt vlastní činnost, rychle měnit postavení a být schopni pokračovat v plnění úkolu i ve chvíli, kdy nám protivník naruší spojení nebo omezí přístup k informacím," řekl plukovník gšt. Miroslav Vybíhal.

Když umělá inteligence vstoupí do štábu

Experimentování se neodehrává jen mezi vozidly a vojáky v terénu. Umělá inteligence vstupuje také do operačního plánování a válečných her štábu. Její úloha však není nahradit velitele ani převzít jeho rozhodování. Má pomoci rychleji pracovat s informacemi, porovnávat varianty a upozorňovat na možné souvislosti, které musí štáb následně vyhodnotit.

Právě schopnost šetřit čas může být její největší hodnotou. Pokud dokáže štábu urychlit část analytické práce, může se velitel dostat k rozhodnutí dříve než protivník. Stejně důležité ale je zjistit, kde její přínos končí. Moravian Lance proto sleduje nejen to, co nové nástroje umějí, ale také zda jsou pro vojáky skutečně použitelné a zda se nestávají další vrstvou informací, kterou musí někdo obsluhovat a kontrolovat.

Zdravotník musí držet krok s manévrem

Boj vysoké intenzity se nevede jen na předním okraji. Stejně důležité je, co se děje několik kilometrů za ním. 71. mechanizovaný prapor proto v průběhu roku pracoval také s novou koncepcí ROLE 1 a větším zapojením vojenských záchranářů přímo u bojových jednotek. Moravian Lance nyní ověřuje, zda léčebně-odsunový řetězec dokáže reagovat na rychlý pohyb praporního uskupení a fungovat i v situaci, kdy protivník ohrožuje nejen bojové prvky, ale také trasy a místa, po kterých se ranění přesouvají.

Právě zde se mohou uplatnit i bezpilotní pozemní prostředky. Pokud dokážou dopravit zdravotnický materiál nebo podpořit odsun raněného z rizikového prostoru, nemusí být do stejného místa vysláno další vozidlo a další vojáci. Teprve praktický výcvik ale ukáže, zda podobné řešení skutečně zrychluje odsun, nebo naopak přináší další požadavky na obsluhu, spojení a koordinaci.

Logistika pod dohledem protivníka

Stejný tlak dopadá na logistiku. Mechanizované a tankové jednotky spotřebovávají velké množství paliva, munice, náhradních dílů i dalšího materiálu, jejich zásobovací trasy však mohou být na transparentním bojišti velmi rychle odhaleny. Velké logistické uzly a kolony tak představují přirozený cíl. Moderní logistika proto musí být nejen výkonná, ale také pohyblivá, rozptýlená a schopná měnit způsob fungování podle situace.

Do této skupiny logistiky patří robotické prostředky i 3D tisk některých jednoduchých dílů. Nemají nahradit standardní zásobování, mohou ale přidat další možnost v situaci, kdy není efektivní čekat na klasickou dodávku. Podstatná otázka zůstává stejná jako u ostatních experimentů: pomůže dané řešení udržet jednotku v boji, nebo pouze vytvoří další nárok na personál a prostředky?

Výzkum, který nekončí v laboratoři

Zvláštností Moravian Lance je úzké spojení bojového praporu s Univerzitou obrany a dalšími odbornými pracovišti. Technologie a koncepty se tak nepotkávají s vojáky až po dokončení vývoje, ale už během ověřování. Výzkumníci mohou sledovat, jak se jejich řešení chová mimo kontrolované prostředí, zatímco vojáci mohou okamžitě říct, co jim skutečně pomáhá a co naopak neodpovídá realitě jednotky.

Právě možnost odhalit nefunkční nebo slepou cestu je jednou z největších hodnot experimentování. Ne každý test musí skončit potvrzením původní myšlenky. Jestliže technologie

zpomaluje rozhodování, zvyšuje nároky na obsluhu nebo nevydrží podmínky bojové operace, je i takový výsledek důležitý. Umožní další vývoj nasměrovat tam, kde má pro vojáka skutečný smysl.

Co zůstane po Moravian Lance

Cvičení skončilo 16. října, ale samotným odjezdem jednotek z Libavé experimentální cyklus nekončí. Následovat bude vyhodnocení jednotlivých řešení, zpracování zkušeností a jejich předání dalším útvarům a odborným pracovištím. Právě rychlost, s jakou se podaří užitečné poznatky převést zpět do výcviku, může být do budoucna stejně důležitá jako rychlost zavádění nové techniky.

Pro 7. mechanizovanou brigádu má cvičení Moravian Lance ještě širší význam. Brigádu čeká nástup nových tanků, pásových bojových vozidel pěchoty a digitálních systémů, s nimiž přijde i jiný způsob práce s informacemi a velením. Nejde tedy jen o to naučit se ovládat novou techniku. Jednotky se budou muset naučit využívat ji jako součást propojeného systému, který dokáže získávat informace, rozhodovat a působit rychleji než protivník.

„Nejde o to mít na bojišti co nejvíc technologií. Jde o to, aby voják a velitel dokázali dostupné prostředky využít rychleji a účinněji než protivník a aby jednotka pokračovala v plnění úkolu i tehdy, když některá část systému přestane fungovat. Právě to pro mě znamená skutečnou bojovou připravenost," dodal plukovník gšt. Miroslav Vybíhal.

Moravian Lance 2026 tak není jen vrcholem jednoho výcvikového roku ani součtem jednotlivých experimentů. Je především zkouškou toho, jak rychle se dokáže armáda učit, přizpůsobovat a převádět nové možnosti do způsobu, jakým skutečně bojuje.

Text: kpt. Romana Spitzerová, foto: 7. mb

Připravila redakce časopisu A report – měsíčníku Ministerstva obrany ČR ● Adresa: Rooseveltova 23, 160 01 Praha 6
Kontakt: Tiskové oddělení MO, www.mo.gov.cz ● Grafická úprava a zlom přílohy atm+: Klára Šemberová ● Titulní foto: 7. mb